

van de voorzitter

Kiemkracht

Elk voorjaar ben ik weer blij verrast als ik zie hoe snel veel bermen en graslanden van kleur veranderen. In plaats van dood, gelig vaal stro komen er wuivende, bonte kleuren. Het geel van koolzaad, paardenbloem en boterbloem wordt in tijd en ruimte afgewisseld door het rood van de veldzuring en koekoeksbloem. Alles tegen de achtergrond van het frisse groen van jonge grassen. Ik verwonder mij dan over de veerkracht van de planten, over de kiemkracht van het zaad. Over Gods trouw. Die verwondering overviel mij onlangs ook toen ik een presentatie bijwoonde over de Hongaarse christelijke scholen. Hun wortels gaan ver terug. De eerste school werd in het jaar 996 gesticht door monniken, benedictijnen. Na de reformatie nam het aantal sterk toe omdat het lezen van de Bijbel werd gestimuleerd en mogelijk was geworden doordat in 1590 de Hongaarse Bijbel werd gedrukt. In het jaar 1921 waren er 1173 gereformeerde scholen in het Hongarije van die tijd. Als gevolg van het communisme waren er in 1948 nog maar 14 over. In 1952 slechts 2. Het was een zware tijd voor het christelijk onderwijs. Een strenge, barre winter. En toch, ondergronds bleef het zaad bewaard en kiemkrachtig. Het Woord gaf hoop. Die hoop ging in vervulling. Direct na de val van het communisme in 1990 richtte de Hongaars gereformeerde kerk nieuwe scholen op. Nu zijn er al weer 367, waarvan 84 buiten het land zelf (o.a. in Roemenië, Oekraïne). Via deze scholen brengen de leerkrachten nu het evangelie aan de ouders die opgroeiden in de communistische tijd en die niet in de kerk komen. Nu en dan, hier en daar kiemt dat zaad en zijn allerlei tere kiemplantjes te zien. Wij zien uit naar verdere groei en bloei, naar wuivende halmen, bloemen en vruchten met heldere kleuren. Want, Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn (Rom. 8:31)?

Dick van der Hoek

Hongarije: in dankbaarheid terugzien

Het RPI, reformatorisch pedagogisch instituut in Hongarije, door OGO opgericht in 1994, bestaat inmiddels ruim 20 jaar. Daarom werd er op 17 en 18 april een conferentie georganiseerd in Boedapest over het onderwerp 'Invloed van de moderne media op het onderwijs'. Er waren zo'n 60 aanwezigen uit het onderwijs.

Bij de opening werd vanuit Paulus' brief aan de gemeente van Korinthe gewezen op de situatie van die gemeenteleden daar. Zij leefden in een grote stad met vele verleidingen maar Paulus houdt hen voor dat een leven in een christelijke vrijheid een leven is dat valt onder het dubbele liefdesgebod: God liefhebben en de naaste. Die houding stempelt ook het gebruik van sociale media en internet.

Dr. Steef de Bruin, als lector uitgenodigd voor deze conferentie, hield een

Dr. Steef de Bruin over christelijke opvoeding

De nieuwe samenwerkingsverklaring tussen OGO en RPI

boeiende lezing over de christelijke opvoeding en de sociale media. Hij hield de aanwezigen voor dat het er in het onderwijs op aankomt dat we niet klakkeloos de trends van de tijd moeten volgen. Natuurlijk zijn nieuwe vaardigheden nodig, die in onze 21e eeuw nodig zijn. Maar we moeten dat doen vanuit een houding van de 1e eeuw, waarbij typisch christelijke kenmerken aan de orde komen als woordgerichtheid, aandachtig leren lezen en zorg voor elkaar. Het thema werd hier ook herkend. Dat bleek ook uit de lezingen van de Hongaren. Wat dit betreft spelen dezelfde vragen op de Hongaarse en Nederlandse scholen.

Zelf heb ik de groeten overgebracht en een korte terugblik gegeven over het begin van de samenwerking met OGO. De gedachte van een pedagogisch instituut ontstond in een oude Trabant.

In 1994 hebben ds. Csövek Olivér en Jan Mulder vanuit het OGO-bestuur in die auto op het Calvijnpark dit idee ontwikkeld. Beide mensen zijn overleden, maar we herinneren ons hun namen in dankbaarheid. Het RPI zou als netwerkorganisatie het christelijk reformatorisch onderwijs helpen op te

bouwen na de val van het communisme. En zo is het gegaan! Met dankbaarheid mogen we na 20 jaar vaststellen dat het Hongaars gereformeerd onderwijs op de scholen een door de overheid erkende onderwijsvorm is. Onder de zegen van de Heere mocht er veel tot stand komen.

Men wil nu het reformatorisch beroeps-onderwijs op gaan bouwen. Op dit terrein kan OGO goede ondersteuning bieden. Een belangrijk moment was ook het ondertekenen van de nieuwe samenwerkingsverklaring tussen OGO en RPI.

D. van Meeuwen, bestuurslid

Interview met Arie Deelen

die namens OGO het christelijk onderwijs in Roemenië steunt - aflevering 1

Hoe lang zijn jullie al in Roemenië?

Wij wonen ruim 7 jaar in Pasareni. Mijn vrouw Mirjam is eindverantwoordelijke in het verzorgingstehuis en ik geef technische ondersteuning. Daarnaast werk ik ook voor een detachingsbedrijf en als vrijwilliger voor OGO. We hebben 2 kinderen, Jorn 4 jaar en Noa 2 jaar.

Jullie zijn samen met veel liefde aan dit werk begonnen. Kan je enkele leerzame ervaringen noemen?

We staan vaak voor de vraag: wat betekent de naaste voor ons? Hoe kunnen wij dienen? Daarbij is het erg leerzaam dat we dingen kunnen relativeren. In Nederland is bijna alles maakbaar. Hier leren we te accepteren dat we ons vaak moeten schikken.

Hoe was de sfeer op de scholen toen je er voor het eerst kwam? Hoe is dat nu?

In het begin merkte ik dat de sfeer op scholen erg gesloten was en de leraar bepaalde alles voor het kind. De laatste jaren is daar wel verandering in gekomen: leerlingen zijn mondiger en leerkrachten gaan meer de dialoog aan met de leerlingen. Ik merk ook dat er een vertrouwensband is ontstaan door de langdurige samenwerking tussen OGO en de scholen.

Namens OGO heb jij de ontwikkeling van het christelijke onderwijs gesteund. Kan je enkele voorbeelden geven?

Ik treed vaak op als tolk, waarbij het belangrijk is dat de boodschap

Arie Deelen met zijn gezin

van beide partijen goed overkomt. Ik let er dan speciaal op dat enerzijds de eigenschappen/tradities van de verschillende culturen worden gerespecteerd en anderzijds dat toch de boodschappen die we elkaar geven doorwerken.

*Lees het hele interview op:
www.stichting-ogo.nl*

Het moeilijke leven in de omgeving van Donetsk

Lily Kalashnik werkte op de Gloria school in Donetsk; ze was er werkzaam als leraar basisonderwijs. Het is bijna een jaar geleden dat de school werd bezet door lokale militieën. Video's op internet laten zien dat gewapende mensen schietoefeningen houden in de school.

Lily probeert te overleven in de realiteit van de nieuwe republiek. Nadat de school werd genomen door militieleden, was Lily een paar maanden werkloos. In oktober 2014 slaagde ze erin om werk te vinden in een van de

scholen aan de rand van Makejevka. Lily deed haar best om niet alleen de kinderen goed te laten werken, maar ook om de harten van de kinderen te bereiken. De onrustige oorlogssituatie maakte dat echter erg moeilijk.

De gezondheid van Lily en haar moeder is slecht. Lily moet elke drie maanden chemotherapie ondergaan en haar moeder is al erg oud. Wegens het gebrek aan geld negeert ze de nodige procedures. Tegelijkertijd mist ze haar dierbaren. Elke steun aanvaardt ze met tranen van dankbaarheid.

Lily Kalashnik

Actie Eben Haëzerschool Oldebroek

De kinderen in Oldebroek

Er werd aandachtig geluisterd naar het verhaal over het werk van OGO in Oekraïne en Roemenië. En toen? Groep 3a, 3b en 4, bij elkaar 80 kinderen, hebben met kraskaarten (aankruislijsten) een geweldig bedrag bijeengebracht voor Stichting OGO. Gemeld werd dat het

ruim 1000 Euro zou zijn. Nu, het bleek € 1.318,47 te zijn! Heel hartelijk dank aan het personeel voor het enthousiasme, de begeleiding en aanuring van de kinderen voor hun activiteiten voor stichting OGO. De eindopbrengst overtrof verre onze verwachting.

Gemeente-avond te Rouveen

Voorlichter W.A.(Wim) de Jong heeft op 29 april op de gemeentevond van de Oud Gereformeerde Gemeente te Rouveen voorlichting gegeven over het werk van OGO in de Oekraïne en alle moeilijkheden die zijn ontstaan omdat een Christelijke school in Donetsk in beslag is genomen door de pro-Russische militairen. Ouders en kinderen zijn gevlucht en opgevangen in de gemeente te Zhytomir waar ook een school is. Bijzonder is stilgestaan bij het onderwijs aan gehandicapte kinderen. De meer dan 100 ouders en kinderen waren zeer onder de indruk. Na de pauze werden veel vragen gesteld en een meisje van 8 jaar gaf bij de afsluiting van de avond zeer toepasselijk Psalm 134:1 op te zingen. De opbrengst van de collecte was het mooie bedrag € 863,50. Hartelijk dank!

Bijbel- en leatuurtransporten

Beste OGO-vrienden!

We brengen u na het tweede kwartaal van 2015 weer graag op de hoogte van de Bijbel- en leatuurtransporten van onze stichting OGO. Naar een heel aantal adressen zijn Bijbels en boekjes verzonden. Naar Arie Deelen in Tirgu Mures, Roemenië. Hij is werkzaam in een bejaardentehuis 'Diakonos' en ontving 1000 Hongaarse Bijbels. Hij is de GBS en OGO zeer erkentelijk voor deze schenking van Bijbels. Ook de Evangelisatiestichtring AMEC in Sibiu in Roemenië ontving veel materiaal: 1000 Hongaarse Bijbels, 500 Albumboekjes

en 1000 Boekjes voor de Jeugd. Alles in de Hongaarse taal voor de Hongaarse Scholen in Roemenië en in Servië.

In zijn bedankmailtje schrijft dhr. Tibor van deze stichting: *"Ik wil de GBS en OGO bedanken voor hun inzet om de Hongaarse scholen (die hier in Roemenië en Servië een minderheid vormen) van Bijbels en boekjes te willen voorzien."* Ook het Bestuur van OGO bedankt de GBS vriendelijk voor deze waardevolle schenkingen van Bijbels en boeken.

Intussen is de tweede aanvraag voor Bijbels en boeken verzonden naar de GBS. De aanvraag behelst: 1000 Hongaarse Bijbels, 1000 Roemeense Bijbels, 800 Albumboekjes in de Hongaarse Taal, 400 albumboekjes in de Roemeense Taal, 200 Boekjes voor de Jeugd in de Hongaarse taal en 100 Boekjes voor de Jeugd in de Roemeense taal. Het is aan gevraagd door Dhr. Bartha Csaba, godsdienstleraar in Tirgu Mures.

Zo is in de ergste nood weer voorzien, ook dank zij de financiële bijdragen van de bedrijven in Zeeland! Geve de Heere Zijn onmisbare zegen over de verspreiding van Zijn Woord en waardevolle lectuur. De dichter J. Scharp riep het uit:

*O machtig' Evangelie woorden,
Spoed heerlijk voort en overwint!
Och, dat U alle volken hoorden,
Zover men immer volken vindt!*

Met een vriendelijke groet,
M. Waterman

Aardappelpannenkoeken uit Oekraïne

Ha jongens en meiden, Niets te doen in de vakantie? Bak dan eens deze aardappelpannenkoeken. Kinderen in de Oekraïne zijn er dol op. En zeker weten dat jij ze ook lekker vindt! Je kunt ze eten in plaats van de lunch of als krokant hapje.

Wat heb je nodig?

- 8 grote aardappels
- 2 uien
- 2 eieren
- 4 eetlepels bloem
- peper en zout
- zonnebloemolie

Zo zeg je het in het Oekraïens:

kartoplya = aardappel
tsybulyu = ui
yaytse = ei
mutka = bloem
sil = zout

Hoe maak je de aardappelpannenkoeken?

- Neem een schaal en doe er de bloem in. Voeg de eieren toe. Meng het beslag glad met de garde.
- Schil de aardappelen en rasp ze. Snipper de uien. Voeg deze aan het beslag toe. Meng de aardappelen en uien met de mixer goed door elkaar.
- Leg met een opscheplepel 5 koekjes van 10 cm in de pan. Draai ze na één tot twee minuten om. Bak ze aan beiden kant bruin.
- Bestrooi de aardappelpannenkoeken met suiker of serveer ze met een lepel appelmoes.

смачно!
Eet smakelijk!

Mail een foto

Maak een foto van jou en je aardappelpannenkoeken en mail deze naar a.vandegeer@stichting-ogo.nl. Natuurlijk is het ook leuk als je een foto stuurt waarop je aan tafel met familieleden van je baksel geniet. Alle inzendingen krijgen een prijsje! (ook als alles mislukt is).

Hartelijke groet,
Juf Van de Geer

Stichting Ondersteuning Gereformeerd Onderwijs in Oost-Europa

Correspondentie-adres

Stichting OGO, Reigersbek 6, 3344 BC Hendrik Ido Ambacht
Tel. 078-6122749 / 06-52581140, e-mail: N.J.Teerds@stichting-ogo.nl
www.stichting-ogo.nl

Bankrelatie

Bank NL96 ABNA 0511 6744 14 | Giro NL50 INGB 0002 3201 36 t.n.v. stichting OGO te H.I. Ambacht

Voorlichters

1. R. Stark, Albert van Meerveldstraat 37, 3785 LP Zwartebroek (0342-461036)
2. W. de Jong, Watersnip 7, 3628 CC Kockengen (0346-24 12 23)
voorlichting@stichting-ogo.nl
3. A. Bakker, Bos 27, 4696 BD Stavenisse (0166-697257)

Bijbel- en leatuurtransporten

M. Waterman, Parklaan 12, 4421 GV Kapelle (0113-342447)

Bestuur

Dr. D. van der Hoek, voorzitter (0318-418966), drs. N.J. Teerds, secretaris (078-6122749), N.A. van de Breevaart, penningmeester (078-6820212), drs. J. de Haan (0182-526534), ir. M. Houtman (0182-580309), J. Ligtenberg (0345-568813), drs. D. van Meeuwen (0184-417577), W.C. Moen MSc (0488-723144)

Comité van aanbeveling

ds. G.J. van Aalst, ds. J. Belder, mr. dr. J.T. van den Berg, J. v. d. Berg, dr. R. Bisschop, ds. P. den Butter, ds. G.J. Capellen, dr. W. Fieret, ds. M. Golverdingen, ir. L. A. Jansen, ds. H.H. Klomp, W. Korevaar, ds. P. v. d. Kraan, J. Molenaar, ds. L.W.Ch. Ruijgrok, ds. P. van Ruitenburg, ds. M.C. Tanis, ir. B.J. van der Vlies, drs. D. Vogelaar.